

Jasonis mayni iurecōsulti:

æquitis romani Cæsarei et ducalis senatoris: ac ducalem legatū
in germania gerentis: Ad Serenissimum Maximilianum inuic-
tissimum Romanorum regem: in auspiciatissimis eius et Auguste
Blanchemarie nuptiis: Epithalamion.

Redimus Serenissime Rex et inuictissime Cæsar felici ali-
quo sydere processisse: vt nos qui anno superiore: pro inely-
tissimis mediolanensium Principibus gratulatoriaz rome oratio-
nem habuim⁹ ad Alexandrum sextum romanum pōtificem: nunc
etiam eorundē legati ad te romanorū regē maximū baud imparē
sim⁹ orationem habituri. Vos estis duo mūdi luminaria magna:
pastoralis auctoritas et Cæsarea potestas prima z summa cristia-
ni orbis capita: et precipua vniuersæ terre fūdamenta. Equū fuit
et cōsentaneū nos q̄ diuorū Principū nostrorū iussu eū q̄ spiritali
b⁹ preest salutauim⁹ anno nūc reuoluto te qui tpalibus preesses sa-
lutare. Detulimus p̄cipum nostrorū mandato: sicuti catholicos
decebat: pontifice beatitudini z apostolico trono perpetue obedi-
entis et sincere deuotionis cultū. Eorū nomie cæsarea nūc maiesta-
ti inuolabilis fidei et immortalis obseruatie pignus deferimus.
Nos etiaz sicuti par est speramus: vt quēadmodum a Beatissimo
sacrorū omniū antistite: et Reuerendissimis ecclesie militātis car-
dinalibus voces nostre clemēter admissæ fuerunt: ita nunc a Sere-
nissimo romanorū Cæsare: z Illustrissimis germanie Principibus
verba nostra benignis auribus excipiātur. Nec tam inculti sermo-
nis nostri exiguitas est attendenda: quā mittentiū pronus ad oīa
anim⁹: precipua fides: et singularis obseruatia cōsideranda. Gra-
tiora quoq̄ quēcūq̄ a nobis in presens pferentur fore cōfidimus
quod inter Cæsareum culmē et excelsos Mediolanensium princi-
pes necessitudinis et affinitatis vincula sunt cōtracta: per has sã-
ctas maritales tedas: et hūc felicem hymeneum: vt cuilibet vel te-
nui eorum nuncio non parue gratie locum sperare liceat.

Uicunq̄ rex eminentissime: egregia et summa augustissima
rum Laudum tuarum preconia: vel orando vel scribendo ce-
lebrare voluerint: vel potius celebrata z totiens decantata contē-
plari: aut rectius contemplando admirari et secum obstupescere:
facile intelligēt nihil tibi vlla ex parte deesse: quod vel a natura v-
a virtute vel a fortuna sit expetendum: quin ea omnia sis cumula-

tissime consecutus: que ad assequendā omnem presentis seculi felicitatem spectant. Nec tuas maximas & immortales laudes ab vno aliquo riuulo scaturire inuenient: sed ex variis & vberissimis fontibus abunde manare. Natus es gente Austria: domo inclita & celebratissima: que tot regum & imperatorū mater: sepe etiam Pannonie: sepe Boemie: quandoq; Polonie reges dedit. Ex gente Austria vndequaq; occurrunt Rodulfi. Bernesti. Leopoldi. Herici. Ottones. Alberti. Sigismondi. Federici felices & candidissime anime huius excelsae familie: quā virtutē: illustria gesta: celebresq; victorias admirari magis q̄ recēdere equū est & veneratione poti⁹ q̄ commendatione complecti. Rodulfus Austrius romanorū imperator: Bononiam amplissimam italie ciuitatem & totam flamiā ecclesie romane dono dedit: Et Ottocharum Robustissimū Boemie regem: qui Austriā & Stiria romano imperio ademerat: tandē vario & ancipiti bello victum interemit. Albertus austrius tertius Pannonie & sextus romanorū rex: tibi patruus magnus: quom in humanis ageret Martis filius & belli fulmen ferebatur. Preter cetera preclara facinora Hussitas ferocissimos Boemie populos ecclesie catholice nō minus impias & hereticas sectas q̄ sceua & horrenda bella mouētes nō modo superauit: s; quasi mal-leus quidam omnino contriuit. Federicus Austrius tertius hui⁹ nominis imperator genitor tuus plentissimus in omni probitatis & glorie genere etiā priscis quibuscūq; cōferendus: Eleonoram Eduardi Lusitanie regis filiam: & Alphonsi hispaniarum preclarissimi regis neptem: coniugem duxit nobilissimam: augustaq; serenissimā: Unde sibi oēs lusitane & hispanie potentissimos reges affinitate deuinxit. Ex ea te maximilianum filiū suscepit: quē super vt par est carissimū habuit: non tam ex eo quod vnicū haberet: q̄ q̄ vnice spei ac vnice & mire fores expectationis: & vnicus vt paternarū landum ita paterni imperii futurus indubitatus successor. Tibi nomen Maximiliano parens indidit: non sine quodam diuino instinctu vt Plato attestatur: Quod duo significat Maximum & Emilianū. Ambo romanū militarium copiarū prestantissimi duces ac triumphales viri. Maximus enim fabius romanum impitū pene desolatū aduersus hannibale penū cūctādo restituit. Emilianus vero Scipio Hannibale tandem deuicto cartaginensem triumphū egit. Tuiusq; tibi nomen copulatū est: vt quū alterū equasse fuisset gloriosum: tamen vtrūq; nomine referre: & vtrū

usq; prestantiam superare esset tibi multo gloriosius. Illi romanum imperium aduersus gētes barbaras defenderunt: et de hostibus profligatis celebrem triumphū egerunt. Tu quoq; romāorum rex supremus: nō solum romanū imperium cui merito prees sed et vniuersum populum christianuz aduersus turchanicam barbariem: que diutius crassata est proteges: et prostratis deletisq; fūditus nequissimis orthodoxe fidei hostibus: et christiana dignitate ac fide catholica in pristinum decus restituta: non solum terrestre tropheum reportabis: sed etiā celestem triumphum cum immortalī gloriā et sempiterna salute consequeris. Hec sunt generosa semina et illustres radices: quibus tam feliciter in lucem editus es: natōe germāica oīz vt āplissia sic et nobilissia: q̄ non immerito alamania quasi ala magna nuncupatur: gente austria non modovetere et heroica verū etiam regia et imperiali: Patre imperatore gloriosissimo: Matre ex regia prole et augustissima Tanta est tue sublimissime originis amplitudo: vt iam nichil tibi amplius posse honoris addere imperium videatur: quod etiam nascendo meruisti: cum ex imperio ita prodieris vt ad illud assumptus: non tam insti tui: quā in eo persistere credaris. Quos de te successus tam fortunatissimi partus stirpis adeo egregie prestolari iure optimo mortales poterant: longe semper excellentiores prestitisti. Parū enī fuisset preclaris nasci parentibus: nisi illoꝝ splendor augeretur. Et quanto est maiorum vita preclarior: tanto posteriorum seculordia flagitiosior. Cum Alexandro Macedoni iociales sepius dicerent: tot et tanta tibi relinquet pater. Quid prodest inquit si multa relinquantur nobis cum ipsi agamus nichil: Philippum macedonum regem Alexandri patrem Theofrastus et Plutarchus tradunt: non solū genere et dignitate regia: sed etiā virtute morib⁹ maiorem ceteris regibus mod. ratiozemq; exiisse. Fuit tibi semper p̄cipue cure: vt non minus imperio: q̄ patre imperatore dign⁹ reddereris. Vera ista sed rara felicitas est: felicitate ad quā quis genitus sit: se quoq; meritis et propriis virtutibus dignum efficere. Necum sedulo cogitabas qualem te euadere oporteret: vt maxime parentum glorie responderes: et semper clarior euasisti quā opinione cōciperes: Leperunt prelucere in te adhuc iuvene virtutes singule imperatorie: clementia. liberalitas. continentia. modestia. iusticia. prudentia. fortitudo. magnanimitas: et tales quideꝯ quales vix vnq̄ etiā lōgo senio cōfecti nāciscūt Elis⁹ es hōrē regiū virtute pri⁹ cōpetate p̄ueisse Elis⁹ es euo imatur⁹ pri⁹ meritis ad ipiū

quam annis maturuisse. Dixit dñs puer felicia oia que tibi obuenies-
bant ad dei benignitatē referens: cepisti pro christiana republica
esse sollicitus. Cōcepisti tacitus aīo a teneris vsq; vnguiculis fu-
turam expeditiōē aduersus sceuissimā z truciēntissimā turcas-
rum insolentiā: nō minus te ipso quā christiano p̄ncipe dignam
et eo quidez p̄ncipe: qui ceteris christiāis p̄ncipibus p̄cesse p̄-
culdubio speraret. Inter crescētem etatis tue adolescentiā: quasi
inter virtutis z fortitudis tue rudimenta: Franchos: Eburones:
Sicambros: Batavos: Morinos: nō minus sapiēter quam forti-
ter profligasti. Reportasti sub viridi iuuēta varias celebresq; vic-
torias: quas lōgo etiaz euo obtinuisse fuisset gloriosū. Taceo que
nimium oibus nota ac trita sūt: quanta sit tibi rei militaris disci-
plina: quāta disponendis militū copiis ratio: quāta castrētium la-
borū patientia: quāta vigilantia: quāta sollertia: quanta ductandi
exercit⁹ peritia: quāto animi ardore: quāto corpis robores bel-
licas tractes. p̄tereo actas sub pellib⁹ hyemes estas. iter bella
sudatas. quotiens excubias egeris. speculatū sis egressus. castra
metatus. z oīum castrensiū munerū numeros obieris. ac vniuer-
sa optimi militarium ordinū imperatoris officia cōpleueris. Ne-
q; vero te castrensia negotia: aut bellice artes a litterarū p̄meritiis
abduxerūt. quib⁹ ipense incubuisti. cū itelligeres litteras esse vir-
tutum omnium magistras: et compertum haberes Cesaream ma-
iestatem non minus litteris quam armis prestare oportere. Nemi-
nem decet plura scire q̄ p̄ncipem: qui sicuti plurimis p̄est.
ita plurimos debet prudentia antecellere. Demetrius p̄thole-
reus p̄tholomeum regem mōebat vt legendis libris sedulo vaca-
ret. Que enim amici non audent reges monere librorum lectione
erudiuntur. Fortunatas esse resp. Socrates et plato attestantur.
quarum p̄ncipes sapientie studiis vacant. Prudentia ceterarū
virtutum dux est: qua aurigante imperiū habene consultissie mo-
derantur. Hac duce nihil temere nihil insipienter agitur. Carol⁹
quartus eius nominis romānorū imperator. dum cōstitutōnes
de regum z imperatorum creatione ederet. illud precipuum statu-
it: vt qui ad cesareā dignitatē aspirat. etiaz variarū linguarū
peritiā teneat. p̄sertim latine. italice. gallice. liburnisse. et ger-
manice. Tu has omnes adeo calles: vt quacuncq; loquaris. tibi sic
domestica reddatur: quasi eam inter teneros nutricum amplexus
inhiberis. Mitridates rex p̄oti vel ex eo apud veteres nō parū
cōmendat: q̄ variarū linguarū quib⁹ p̄cerat meminisset: z singulis

sine interprete responderet: Accedit totius corporis dignitas et elegantia: quæ plurimum de celo traxisse creditur: et virtutibus gratias velut Pacatus quæ suffragium addit. Valida membrorum inter nodia: lacertorum robur: latæ pectoris firmitas: maiestas vultus. regium supercilium. quidam impatorius oculorum vigor ut appareat naturam heroicam totius corporis decorem indulsisse: qui te impio dignum ostentaret. Hic generis tui impatorius splendor. hec tam præclara adolescentie tue facinora. peculiare animi et corporis dotes: rare admodum ac propterea admirabiles Carolus Burgundionum ducem ac Belgarum regem fortissimum facile adduxerunt ut ei assentiretur quod post obitum per diuam eius consortem et primates effectum est demandatum: ut Mariam filiam unicam multarum gentium et nationum futuram heredam tibi viri pubescenti matrimonio copularent: ex qua priusquam in maturo leto occuberet Philippum et Margaritam celestes liberos suscepisti. Hec ingentia merita mouerunt germanos principes sacri imperii electores: ut unanimi consensu omniumque suffragiis te in romanorum regem: mox futurum impatorem legerent et salutarerent: inter admirabiles populi acclamationes congratulationesque publicas. Magna tua laus est sed maius meritum: tam sincerum et integrum. tot prestantissimorum electorum iudicium reportasse. Hec multo inferior eorum laus est: quin optimi censerí debeant: cum de optimo principe optime prospexerint. Sed prestat bene mereri quam in bene meritum conferre dignitatē. Alterum enim solide virtutis est: alterum iudicii quauis cum prudentia coniuncti. Interea cepisti animum denuo ad rem maritalem flectere: cum meminissesque matrimonium est venerabile fidei et honestatis templum: suauissimum vite condimentum. consensio quedam celestis. consortiumque diuinum. humanos affectus et sensuales appetitus intra legitimam coniugii copulam maritali lege coercens: et intra diuinos sanctissimi coniugii limites cohibens: ne soluti et infrenes: ferarum ritu in varias cupiditatum illecebras euagentur: et in quæcunque voluptatum precipitia debascebantur. Deus rerum omnium conditor et fabricator hominem veluti simulacrum suum formauit. Et quod erat maximum diuini operificii ei soli sapientie gratiam inspirauit. Solus homo rationis capax mente et prudentia præditus: lingue et sermonis copia donatus solus etiam non ut cetera animalia in humum prostratus: sed erecto corpore et sublimi facie formatus est: et quasi terrenis neglectus ad supernarum rerum speculationem est effectus. Cum autem hominem

deus rationis et intellectus lumen infudisset: quo longe ceteris animantibus prestat: et sentiendi atque eloquendi virtutem concessisset qua carent cetera animantia que muta sunt et ratione carentia: statuens humani generis conseruationi et propagationi consulere: etiam salutarem modum adinuenit quo a feris distaret. Non enim promiscuos et indiscretos concubitus ferino ritu: humane generationi studendum esse voluit: sed per sanctum geminis thori matrimonium. Deus ergo marem et feminam in matrimonium: hoc est in corpus vnum indissolubili vinculo coniunxit: ut essent humane diuineque vite perpetuo socii. Diuina prouidentia per hoc sacrum legitimum coniugii fedus / et celeste matrimonii sacramentum vniuerso humano generi prospexit: ne eius dignitatem inueuitabilis conditio instantis mortalitatis extinguere. Qui igitur extra religionis claustra et extra celibatum in hoc seculo viuere proponunt supra lege: dulce ratione: et sicuti hominem decet: castissimum sanctissimi coniugii sacramentum obseruet. Qui secus faciunt a recto rationis calle: et bono hominis sensu alieni: vitam pecudum sub humana specie viuere creduntur. Non ab re Dido virgiliana troiano Enee exprobat. Non licuit thalami exptem sine crimine vitam Degere more fere. Fecisti ergo facer rex ut reliqua omnia consultissime de matrimonio cogitare: sicuti christianum regem diuine legis memorem decebat. Sic enim tuo generi: tue familie ac posteritati regno et impio consultum esse voluisti: et per dulcissima pignora tam generis claritatem quam nominis memoriam in posteros longius propagare. Offerebantur tibi non solum a germanis principibus: sed ex vniuerso pene terrarum orbe a regibus quibuscumque maritales tede. Nemo enim est tam alto solio constitutus: qui non existimet se ex tua affinitate altius multo subleuari. Sed tu animum adiecasti ad Blancham mariam et Uiccomitem Augustam: in qua virginalis pudor cum matronali gravitate coniunctus: omnium voluntates quam facile promeretur. Incertum tamen videri posset: an diuino consilio: an tua prudentia processerit: nisi quod ad deum optimum maximum bona omnia sunt referenda. Agitur nunc annus octauus et vicesimus supra centesimum: quo Leopoldus dux septimus Austrie proauus tuus: Illustrem dominam Eliridem primogenitam incliti Bernabonis Uiccomitis Mediolani domini uxorem duxit: ex qua quinque liberos superstites reliquit. Inter reliquos suscepit diuum. Bernestus ducem Austriam: patrem Serenissimi imperatoris Federici genitoris tui. Hinc liquet inter Austrios et Uiccomites: renouat et nunc

esse: et non institutam affinitatem: et necessitudinis vincula instaurata potius quam contracta. Quomodo de hoc fausto felicique matrimonio verba ad te Maximilianum referenda sunt: oportet tuam admirari prudentiam: quomodo vero ad Blancham Augustam felicitatem. Neque enim illa excelsiorem virum in toto orbe / aut prestantiorem nedum spem: sed nec desiderare poterat / neque tu meliorem aut moratorem virginem reperire. Blancha re et nomine non solum membris sed et moribus et vita: nature et corporibus muneribus: fortune et animi bonis predata est: his presertim que in virgine precipua habenda sunt: pudore. pudicitia. probitate. venustate. et ingenti acuminis. Quamvis illustri sanguine paterno et materno genita: et christi anissimi Franchorum regis probria: tamen in tela. in acu. in periculis operibus: et in omni mundo muliebris instructa: et tanquam a Pallade edocta priscam Lydorum et Cariarum mulierum gloriam excellit. Gratia oris eximia: forma totius corporis procera et elegantis: et his linamentis a quibus Zeusis pictor cantatissimus facile omnem pingendi venustatem: ut a virginibus Crotoniatis posset excerpere. Propter has eximias dotes a variis principibus et regibus in matrimonium unde quaque deposcebatur. Maximus enim in eo felicitatem nobilissimus quisque reponerebat: si hanc in conjugem assequeretur. Primum Philiberto Sabatensium ducis filio desponsata est. Sed ille euo immaturus in rapida fata concessit. Tres subinde regum nuptiales tede oblatae sunt. Mathias Pannoniarum rex gloriosissimus eam Joanni Coruino nico filio desponderi curavit. Sed Mathia vita functo: multa que animo conceperat de futura filii in regnum successione in irritum cessere: que facerhimeneas prohibuerunt Jacobus Stuart Scotiensis: prime iuvene adolescens: qui insule britanie impat: qua parte in septentrionem vergit: hanc in consortem et thori sociam experit. Vladislaus Boemie impitans: qui pannonico regno successit: haud impar Mathie gloria futurus per crebros internuncios in uxorem diutius sollicitavit. Sed eras his omnibus longe superior Maximiliane: inter christianos reges cesaream maiestatem obtinens: cui ut genere et potestate: ita virtute et probitate par in toto terrarum orbe reperiri non posset. Tibi ab eterno destinata est: non solum una in carne pro diuino precepto: sed etiam una mente futura. Tibi est indissolubili sacri coniugii vinculo copulata: quod ut felix et faustum est: ita in annos nestoreos et ultra periliam senectutem utrinque producat. Tecum feliciter omnem vite sue cursum transiget: eque labor

rum & curarum atq; honorum futura sociā. Nec tam potentiā tuā
q̄p̄ te p̄petuo reuerēbit. In dotē constituta sunt quattuor centē
na milia aurei numi. Insup̄ in p̄ferua adnecta est summa aureorū
sexaginta millium pro localibus vestimentis preciosa sup̄lectili
et reliquo mundo muliebri. Elīsa est tamē natura rerū omnium
parens ex industria illam p̄ncipum & regum contentionem in-
augusta virgine ambienda ac certatim deposcenda iustituisse: ne cō-
festim tui thalami sociā constitueretur: sed quasi p̄ aureos p̄nci-
pium & regum gradus altius ascendēs: tandem ad sup̄rema tue
Cesaree aule fastigia deducere. quia nichil in humanis excelsi⁹
repiit. Huic tanto m̄rimōio etiam numina & sydera applausisse li-
quet. Nam quod vix alias nisi diuinitus factum credi posset Sere-
nissima regina & comitibus media hyeme longum iter ad maesta-
tem tuam facientibus: nulle vnq; pluuię / nulle e celo nives decide-
runt. Non frigoza / non obdurata glacies quasi rigoribus contra-
ctis obstiterūt. Quinetiam plerisq; itineribus pulueres quasi effu-
ui affuerūt. Solis radii diuina auguste specie delectati: & montis
& campestribus locis quotidie circūfulserūt: & ultra rationē hiber-
ni temporis incaluerunt. Rhetice alpes celo vicine que Germani-
am ab Italia determinant: asprime & quasi inuise: in Auguste tran-
situ subsedisse & quasi se inclinasse vīse sunt. Posteris hec fortasse
mira & incredibilia videbuntur. & tamen sunt reipsa verissima. Nā
terrarū domine terras quas cūq; obsequi cōgruum fuit: & equū
celesti forma celitus ista indulgeri. Excitauit te non parum Rex
Sacratissime ad has sanctissimas nuptiales tedas facēsq; diuinas
sapientissimi p̄ncipis Lodouici Marie Sfortie Vicecomitis:
regine patrui ratio: quē magnis ex causis tibi maiori beniuolētia
& arctiori affinitate iūgere desiderabas. Luti⁹ Sylla cognomē-
to felix iter maximas suas felicitates p̄ti Metelli amicitiam du-
cebat. Repetis memoria ciuitates populos ac nationes que ab im-
perio p̄sertim per Italiam defecerunt. Non ignoras quam altissi-
ma sit Diuus Ludouicus prudentia: quam immensa sapientia.
Quo diuino ingenii acumine excellat. Quanta animi magnitudie
prestat. Quantam rei militaris scientiam teneat: Quantum aucto-
ritate polleat quantum gratia. Non ignoras q̄ non solum medio-
lanense imperium moderatur: verum etiam ceterorum Italie p̄n-
cipum & regum vota pro arbitrio disponit. Nō ignoras Diuū Lu-
douicū eē rerū italicarū arbitrū. Quod i ei⁹ māu sit: pacē aut bellū
Fani aut Marti postes refare. Nō ē tibi obscurū q̄tō vsui & enolu-
mēto Diu⁹ Ludo. eē possit cesaree maiestati p̄impio reintegran-

do et amplificando. Stimulat te non parum desiderata diutius in
turchas expeditio Sed recolis retroactis sepe temporibus taz p
am expeditionē: propter italicas seditiones variosq; tumultus fu
isse impeditam: qui etiam romanos Pontifices et sacros Cardī
nales retardarunt. **D**iuus Ludouicus italice pacis nō solum auc
tor: verumetiam cōseruator: quascunq; huius sanctissimi voti tui
occupationes ex italia facile dissoluet: z quecūq; obstantia ammo
uebit. Non solent planete: nisi geminētur magnum aliquid molī
ri. Sed vbi cōiunguntur. vt Saturno Jupiter. aut sol Mercurio.
magnos in terris effectus protendūt. Per Blancham augustam
Cūpera aquile tonantis aliti colligatur. z Ludouicus tanquam
Mercurius Joui hoc est Maximiliano terrarū domino coniunc
tus est: Sic q; sapiētie z potētie īfluxus sūt cōglutinati: vt mirabi
les z fortunatissios maximaz rerum euentus nō incerta spei rōne
liceat expectare. Occurrebat et aliud animo tuo: velut ex alta spe
cula lōgius pspiciēti: q; quāuis Cæsarea potestas sit in orbe lumī
nare magnū: eget tamen sepenuēro altero magno luminari scilicet
pōtificia potestate. Huic indigentie succurret Reuerēdissimus sa
cro sacte romane ecclesie cardinlis Ascanius maria Sfortia Vi
tecomes: alius regine nostre patruus Qui quātū apud apostolicā
sedem: et sacrum cardineum senatuz: prudētia: auctoritate et gra
tia valeat ac excellat vt ipse taceam. oībus etiā extra romanā curi
am exploratissimū est. Ut primū **D**iuus Ludouicus de hoc tanto
cōnubio regiū nūciū accepit. tanq; graui somno excitus cepit ma
gis stupid⁹ q; letus esse. Multū ac diu secū cogitans z aīo tacitus
volutās tandē non aliūde q; a deo maximo bonoz omniū largito
re tantū mun⁹ acceptū habuit. z maximas oīpotenti deo supplice
tiones z gratias egit. Dū hec aguntur: z iā Federicus genitor tu⁹
colendissimus longo senio cōfectus nature concessisset: Turchaz
mense proximo octobris multa milia in Cornatiam descenderūt.
Non parua stragem ferro z igne: cum ingenti preda christianis in
tulerunt: decem ferme millibus partim cessis: partim precorū ritu
abactis. Sed Cornatī pprie culpe penas luerunt: eo q; auxilia
res germanoz copias prestolari neglexerunt. Ea clade tu sollicit
tatus mira celeritate quindecim millium equitū ac peditum exer
citū cōtraxisti postposita oī alia curs q;uis admodū graui. Lata
trepidatione tuū celebratissimū nomē turchas affecit: vt q; primuz
eorū auribus etiā ex longinquo intonuit: turpē fugam arripuerint
Alii quicūq; exercitū duces hostium fuga exultassent. Sz votis

tuis fuit contraria et inimica. Nam cum manum cum perfidis
hostibus aperto Marte conferere quam maxime desiderares: et nihil
magis timeres quam ne nimium timereris: illis ante tuum accelera-
tum aduentum: in precipitem fugam versis tibi celebris victo-
rie materiam creptam indoluisti. Tecum tamen feliciter rex gene-
rosissime actum est: quod eodem tempore et ad imperium vocatus: et ad
turcharum arduam expeditionem es accitus. Quam speciosum est
et ad publicam disciplinam accommodatum: per aduersa et obstan-
tia ad res secundas euehi. In rebus asperis virtus exagitata per-
ficitur: et perfecta undique cognoscitur: et cognita splendorem et gloriam
longe lateque diffundit. In ipso imperii tui limine nactus es pul-
cherrimam occasionem ostentande virtutis tue: ut per difficillima
bella clarior in dies et celebrior reddaris: et tuis generosis opibus
te tanto sceptro dignum ostenderes. Quam illud tibi gloriosum est:
quod eo tempore imperii potestas ad te puenerit: quo precipuum impera-
toris munus prestare possis: et lautas opes ac magnitudinem im-
perii: non ad priuata sed publica commoda: publicamque salutem con-
uertere. Alius fortasse calamitosus temporibus se imperii fasces su-
scepisse grauaretur. Tibi maxime cedit voluptati quod in ipsis imperii
primordiis simul incipias et imperii habenas suscipere: et in rerum
discriminibus exerceri. Generosi et strenui animi est malle in ca-
stris et assiduus periculis esse: quam in deliciis versari. Quod si apud
gentiles philosophos et apud Ciceronem eloquentie principem cre-
ditum est: omnibus qui rempublicam auxerint iuuerint defende-
rint: certum esse in celo diffinitum locum: in quo beati sempiterno euo-
fruantur: tibi quomodo uniuersam rempub. christianam iuueris: et fau-
cibus spurcissimi et truculentissimi hostis eripueris: quas non ely-
sias beatorum sedes: que non celestia loca parata credemus? Scio rex
inuitissime multos tibi deberi titulos: sed nullum illustriorem ac diu-
tius expectare potes: quam si fedam et impiam turcharum gen-
tem barbaram et pestiferam ex christianorum cervicibus excusseris:
eamque exterminaueris. funditusque deleueris. Que hactenus gessisti et
si preclara sint et illustra: talia tamen sunt ut humana aliqua excelsa aut
te confici potuisse credantur. Sed quod nunc infracto auro aduersus
barbaras nationes es aduersus: a nemine hactenus perfici potuit. Expec-
tatur ut a te solo diuinis auspiciis conficiatur. Aut tu ille es: aut preter
ea mortaliu nemo: quo duce: quo impatore christiana plebs: ex diris
et efferatis turcharum faucibus eripietur. Auro tuo augustissimo ad rectam

tendenti: et grauissimū bellū in turchas suscipe instituētī nō quidē
pro impij amplitudine: sed p̄ diuini et xp̄iani cultus ppagatione
omnia prospe feliciterq; succedant: et sancta desideria diuina pie
tas comitabit̄ ac proteget. Fauorabile et gloriosum est apud om̄s
presertim germanos procures Maximiliani nomen: eo q̄ maximas
res polliceat̄. Tuū est enitī et ingenua operam dare: vt hanc p̄cipu
am int̄ mortales gloriā cōsequaris: vt etiam que supra hominēz
sunt: tibi soli non impossibilia credant̄. Letez gloriosissime rex ne
longius quā fas est tua benigna audiendī facilitate: et sacri tui nu
minis reuerentiā abuti videamur: vela contrahemus et grandi ne
gocio breuem finem imponemus. Illustrissimus et sapientissimus
Princeps Ludouicus: cum nos legatos ad Cæsareū maiestati
tue culmen mitteret: admodū sollicitus fuit: ne parum tibi expri
mere gratum eius animū sciremus: neue incredibilē deuotionē er
ga te augustam maiestatem minus q̄ sit testatam redderemus: et le
ticiā inextimabilem ac gaudiū incompatibile n̄ra oratione parūz
consequeremur. Sed tue prudentie fuerit: ex paucis multa et quasi
infinita colligere: et potius varia assequi cōiectura: q̄ ex v̄bis n̄ris
pcipe. Utinam eius animū posses linceis oculis introspicere: pro
fecto multo plura quā referant̄ spectares. Agit imprimis deo bo
noz oīm largitori debinc sublimitati tue gr̄as quas maximas po
test: cum diuina opa et tua benignitate tā desideratum coniūgium
sit subsecutū. Deinde cū ex tuis regis legatis: et ipsis rex successi
bus plane dilucideq; p̄spexerit summā beniuolentiam et dilectionēz
qua erga eū tua sacra maiestas afficit̄: et quā de eo optimā opinio
nem cōcepit: et q̄ eius p̄cipuo intuitu regia celsitudo ad hoc sa
crum connubium p̄descenderit: sese omnibus obligationum nexi
bus erga serenitatem tuam deuinctum p̄fiteat̄: ac p̄petuo obnoxiiū
affirmat. Spes itaq; facultates. copias. vires. seipsuz ac liberos
constantissima fide: pro tuo arbitrio etiam absoluto ac p̄ impij vsu
et incremento deuouet ac dedicat. Tuū omne mandatum: omni
eū immortalis beneficii loco ducet. Quinimo ad tuū omnē vel
minimū nutum semper erit non minus re et ope: quāz verbis aut
sermōe: animo celerī: prompto et expedito. Ad quācunq; tuam ex
peditonem: presertim in barbaras et turchas nationes: Idem Di
uus Ludouicus sese paratissimum exhibet. non tam ex eo q̄ chri
stianus sit: et intelligat quid christianum Principem deceat: quāz
q̄ Maximiliani strenuissimi victricia signa: fulgentesq; aquilas:

quocumq; vertantur: & in quęcunq; rerū euentū insequi pposuit.
Blancha hō p̄sors tua & augusta vī oīb; admiranda: ita a te Cesare
quā maxime amāda: in te vñ oīs caritatis & affectus habenas re
laxauit. A te solo pendere instituit: vt nichil vñ illi graue aut mo
lestū futurū sit. quod diuina maiestas tua imperauerit. Non mi
nozem tue incolumitatis q̄ vite p̄prie rationem habiture.

Actum Parisius per magistrū Antonium Denidel. die xliii.
Augusti. anno a natali christiano M. cccc. xcvi.

Raymundus cardinalis Turcensis Consumatissimo iure con
sulto: & oratori facundissimo: dño Jasoni Mayno: nostro p̄cipuo.

On possumus nō summo opere extollere iurisconsulte / & ora
tor preclarissime orōem quā ad Serenissimū romanorū regē
pleniori ventorū flatu insuflasti. Tanto enim latini sermonis orna
tu: tantoq; verborū sale condita videbatur: vt non solū nos ipsi oīm
minimi: verū etiam oīs multitudinis corona publico & vno cōsensu
oratorē in italia lōge ceterorū principem decerneremus: Eā me
diusfidius iam perorato sermone a te sicut scīs: petiuius. Quip
pe q̄ publice sine oratoris discrimine legi: & publicari posse crede
bamus. Mirū immodū elloquio tuo mellito accensi ip̄am orōnem
apud nos esse cupiebam; . Sed voto nostro eo t̄pe subuenire locus
tibi non est datus. Siquidē si recte meminim; : orōem te dūtaxat
meōrie mandasse: & non totam scripsisse affirmabas: pollicit; eam
vbi omni diligentia exscripta fuisset: ex Mediolano constāter nos
bis esse donaturū. Proinde cum eam ornatissimā orōnem habere
magis magisq; accendamus & ex meōria in scriptis translata eē
arbitremur Desyderii nostri partis esse duximus: si orationē ip̄az
per litteras nostras efflagitaremus. Eia igitur te valde oramus:
vt huic nostro Labellario ad nos dare velis pollicitisq; tuis oc
currere contendas id quod ex humanitate tua te effecturum confi
dim; . Vale cū salute Ex Pretorio Veroneo. viii. Aprilis. Mil.
cccc. xciii.